

Blair no és el que Europa necessita

- El president del Consell s'ha d'elegir pel seu europeisme, no en funció de l'eix dreta-esquerra

CARLOS CARNICERO URABAYEN*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 10.09.09

Tot sembla indicar que **José Manuel Durao Barroso** serà reelegit president de la Comissió pel Parlament Europeu el 16 de setembre. I una vegada que els governs europeus han pres consciència dels resultats de les eleccions europees, ha començat el ball de noms per ocupar els altres llocs clau de la UE, si els irlandesos acaben aprovant en referèndum el Tractat de Lisboa el dia 2 d'octubre, tal com és previsible. S'haurà de desenvolupar el nou tractat elegint el president del Consell Europeu; el més semblant que tindrem els europeus a un president per a la Unió.

Tot això passa en un moment crític de la crisi mundial i de canvis de polítiques internacionals promoguts per la mateixa crisi i per les noves polítiques de **Barack Obama**. La relació dels Estats Units amb la Xina, veritable poder financer del deute nord-americà, i amb els països emergents (Índia, Brasil, Rússia...) està definint sinergies, aliances i estratègies que dibuixaran un món en el qual la Unió Europea té assignat un paper menor, fruit de les seves pròpies debilitats: al no ser un Estat, té serioses dificultats per articular una política exterior i de defensa sòlida i eficaç. Un president furibundament europeista podria ser un primer pas per canviar aquesta tendència.

El president del Consell Europeu tindrà un mandat de dos anys i mig, reelegible per un segon període, i facilitarà la identificació en el món

d'Europa com una unitat política. Després de la presidència txeca, en la qual **Václav Klaus** va fer de cavall de Troia dels sectors més antieuropeistes, ha quedat de manifest que la nova figura de la presidència no és únicament un acord institucional, sinó que a més és un canvi necessari per evitar que determinats actors interns utilitzin el poder de les institucions comunitàries per danyar el projecte col·lectiu.

Ha transcendit que **Tony Blair** és un dels candidats que estan ben situats per ser president del Consell Europeu. La recent notícia sobre la seva futura declaració en la comissió independent que investiga al Regne Unit les raons per les quals es va envair l'Iraq ens retrotrauen a la seva etapa política més comprometedora. L'aspiració d'un lideratge europeu es veuria entelada pel fet d'estar personalitzada per un gran líder polític que, no obstant, va demostrar no tenir Europa com la seva principal prioritat.

Ningú pot dubtar del seu pes polític. La seva històrica victòria el 1997 va posar fi a 18 anys de dur conservadorisme i va ser el primer ministre més jove que va tenir el Regne Unit en tot el segle XX. La seva victòria va suposar, a més, la incorporació de moltes dones a la Cambra dels Comuns, que fins llavors havia estat composta per una aclaparadora majoria masculina. Les seves tres victòries electorals (1997, 2001, 2005) l'han avalat com un gran estrateg.

No obstant, com recordava fa unes setmanes **Wolfgang Munchau** des del *Financial Times*, malgrat les seves destacades qualitats, **Blair** no és el que Europa necessita. El seu seguidisme cap a les polítiques dels Estats Units i la seva abdicació moral durant l'era de **Bush** en qüestions com la tortura fan qüestionable la seva idoneïtat com a líder per a

Europa. El seu frugal europeisme, manifestat l'any 1998 amb el seu llançament juntament amb **Jacques Chirac** de l'Europa de la defensa en la declaració de Saint-Malo, va quedar minvat quan va preferir recolzar una invasió il·legal fins i tot a expenses de dividir Europa i tocar de mort la seva incipient política exterior.

La reelecció de **Barroso** com a president de la Comissió Europea sembla ja inevitable, malgrat que els analistes coincideixen a considerar que el seu primer mandat ha distat molt de ser brillant. La credibilitat de la Comissió ha quedat severament danyada durant la crisi, a l'haver estat incapaç de coordinar les respostes dels governs europeus i evitar que els estats membres actuessin pel seu compte. És més, es pensa que una de les raons per les quals serà reelegit és perquè no serà un president de la Comissió *incòmode* per als governs europeus.

Per contrarestar el nomenament de **Barroso**, conservador, l'esquerra europea, debilitada després de les passades eleccions al Parlament Europeu, no hauria de caure en la temptació de recolzar **Blair**, laborista, per al càrrec. El nomenament del president del Consell Europeu ha de dependre més d'elegir un líder amb indubtable vocació europeista que no pas de l'eix dreta-esquerra. Fa falta un polític que, a més a més de dotar de visibilitat la Unió Europea en l'àmbit mundial, sigui capaç també d'exercir el seu lideratge amb genuïna autonomia europea. Potser és per aquest motiu que alguns governs conservadors no veuen amb mals ulls un polític pertanyent a l'esquerra que, no obstant, no es caracteritza per deixar-se la pell per les seves conviccions europees.

El tàndem **Barroso** i **Blair** –si es confirma aquest últim– constituïria una perillosa via per a la Unió. Les persones que es posen al capdavant de les

institucions són tan importants com els canvis institucionals mateixos. Europa s'enfronta els pròxims anys a un escenari global canviant on haurà de prendre posicions per garantir-se un lloc de primer nivell en el nou ordre internacional. És potser més important que mai elegir bé qui ens representarà. Europa s'hi juga el seu futur ara.

*Màster en Relacions Internacionals de la UE, London School of Economics.